

no svoj život za svoje ovce. Dvije marijanske pjesme I. Kokota kao da su molile Gospu da se i ona brine za zvanja. Leščanova skladba: Prinesi Bogu, makar je namijenjena kao prikazna pjesma za misu, kao da je pozivala mlade riječima: »Ispuni Višnjemu zavjete svoje... i Oslobodit ću te, ti ćeš me slaviti«.

Nakon gotovo jednosatne diskusije bilo je u velikoj sjemenišnoj crkvi euharistijsko slavlje kojemu je predsjedao zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić. S njim su koncelebrirali odgojitelji mladih. Za vrijeme slavlja pjevale su se pučke pjesme.

J.

»Mundi melioris origo«

Prije 2 godine u Zagrebu i na Marija Bistrici održani su VI. Mariološki i XIII. Marijanski kongres. Za vrijeme održavanja kongresa, a posebno nakon završetka imena Zagreba, Marije Bistrice i Hrvatske nalazila su se na stranicama mnogih svjetskih listova. Bilo je izrečeno mnogo pohvala o održanim kongresima. No vrijeme ne stoji, stalno ide naprijed. Kongresi pomalo padaju u zaborav. Ali ne potpuno. Prošle godine svečano je proslavljena 1. godišnjica na Marija Bistrici. Ako je suditi po onoj narodnoj da na mladima svijet ostaje onda će se oni još i dalje spominjati.

Na 2. godišnjicu bogoslovi zagrebačkog Nadbiskupskog sjemeništa u suradnji sa Institutom za crkvenu glazbu priredili su svečanu Akademiju 26. V 1973. u dvorani »Vijenac« u Bogoslovskom sjemeništu. Akademija se održavala pod kongresnim geslom: Maria mundi melioris origo.

Najprije je zbor Instituta otpjevao kongresnu himnu: Zdravo, Djevice, Bogorodice. U kraćem predavanju bogoslov J. Batelja ukratko je prikazao »Slavljenje Bogorodice od 6. do 11. stoljeća«. Zatim je 4-glasni zbor Instituta otpjevao: Ave Maria J. Arcadelta, Večer na selu i 2 plesa na bugarske ritmove B. Bartóka izvela je na glasoviru učenica III. g. Instituta K. Tenžera. Slijedilo je kratko predavanje bogoslova I. Šošarića: Marija, početak boljega svijeta. Š. B. Mićanović I. g. Instituta odsvirala je na glasoviru Sonatinu u d-molu III stavak M. Cipre. Nazorovu: »Maris stella« recitirao je bogoslov J. Ban. Na koncu je opet nastupio zbor Instituta za crkvenu glazbu sa skladbama F. Dugana ml.: Tri pjesme iz Turopolja i K. Odaka Paysage. Zatim je »Kršćanska sadašnjost« prisutnima prikazala film o kongresima »Zdravo Djevice«. Scenarist i tekstopisac dr. J. Turčinović znalački je istaknuo najvažnije momente kongresa. Mnogi su vidjeli sebe, sjetili se svojih briga i napora, ali sada s olakšanjem i utjehom — nije bilo uzalud — i jednom mišlju: kongresi se ne bi smjeli brzo zaboraviti, jer bi plodovi morali biti trajniji od jedne do dvije godine.

Dotrajali harmonij nije odgovarao potrebama novog četveroglasnog mješovitog zbora kojim je ravnao O. Zlatan Plenković. Zbog toga je zborovođa dopisivanjem s Dubrovčanima u Americi uspio dobiti na poklon nove male orgulje koje su tolike koliko traže dimenzije crkve. Dubrovački mecene poznati su u ovom gradu svima po svojoj veličodušnosti, pa su veoma rado poklonom pritekli u pomoć i crkvi Sv. Križa u Gružu. Imena darovatelja danas se vide urezana u mesinganoj ploči na orguljama. To su: Braća Antun i Miho Miloslavić, obitelj Galjuf, Učović, Mrđenović i Doršner. Darovane orgulje je izradio i 9. II. 1966. postavio Kleuker Detlef (4812 Brackwede/Westf. — Teutoburgerstr. 71-79). Registri su postavljeni u pola igre sa svake strane sviraonika zbog kombinacija. Tip malih starih venecijanskih orgulja, čak su otvarači sa strane u obliku štapića. Registri su: Gedäckt 8', Rohrflöte 4', Prinzipal 2' Mixtur 3'. U prvi mah novog svirača zbunjuje bijelo-crna klaviatura, obratno nego li je uobičajeno. Orgulje zvukovno podsjećaju na stare majstore, na doba kad su zvukovi iz svirala mnogo sličili molitvi. Međutim, pedalkopel nije zadovoljavao potrebe mješovitog zbora, pa je posao oko postavljanja samostalnog pedala subasa povjeren poznatom zagrebačkom graditelju orgulja gosp. Filipu Antoliću. I on je uz pomoć svog asistenta dominikanca fra Gabrijela Posavca, koji uskoro diplomira u struci gradnja orgulja, uspješno postavio samostalni subas na ovim orguljama 21. IV. 1973. Trideset novih drvenih svirala nije bilo lako postaviti na tako tijesnom prostoru. Nije bilo moguće ni u orguljama, ni oko orgulja. Nađeno je sretno mjesto na zidu iza orgulja, i tako je spašen uski prolaz iza orgulja, spašen je ormar iza orgulja, a i okrugli prozor iza orgulja na pročelju crkve.

Svirale su iz borovine, zračnice iz mahagonija, a elektronicu firme »Laukhuff« postavio je Antolićev suradnik gosp. Nenad Ostojić, koji je već izradio nekoliko elektronskih orgulja.

Sada su orgulje dobile zvukovnu dubinu i puninu, a vizuelno su dale dojam većeg objekta, jer su svirale postavljene tako da se uklapaju neposredno u dosadašnji ormar orgulja.

Filip Antolić, graditelj i restaurator orgulja, koji je nedavno u dominikanskoj novoj crkvi u Zagrebu postavio koncertne orgulje sa 18 registara, pokazao je i sada svoje umijeće i domišljatost. Sretno je ujedinio prostorni, zvukovni i estetski problem. Možemo uistinu kazati da su nam orgulje progledale i propjevale, a da originalni tip Kleukerovih orgulja nije nimalo dotaknut ni preinačen.

Zlatan Plenković

Kleukerove orgulje u Dubrovniku

Dominikanska crkva Sv. Križa u Gružu srušena je u bombardiranju 28. XI. 1943. Na tom terenu proširila se danas gradska cesta. A na zidovima oštećenog samostana podigao je novu crkvu O. Dr. Jordan Kuničić, i crkva je posvećena g. 1955., a župnom crkvom je proglašena 24. III. 1968.

VII. Muzički biennale Zagreb

Ovogodišnji Bijenale zamišljen je drugačije od dosadašnjih, pa se znatizlježno očekivalo kakav će biti konačni uspjeh. Nakon završetka moglo bi se ovako ukratko sažeti:

— u odnosu na mjesto održavanja izvodače se htjelo što više približiti slušaocima. Zato su se izvedbe održavale na raznim mjestima (Hrvatsko narodno kazalište, Dramsko kazalište »Gavella«, Hrvatski glazbeni zavod, Sportska dvorana na Trešnjevci, glazbene škole...)

— u odnosu na program u ovogodišnji Bijenale izvrštene su i izvedbe namijenjene **zabavnijem izrazu** šansone, jaaz.

— bilo je niz popratnih priredbi koje su bile namijenjene **mladoj publici** što treba svakako pozdraviti.

— od mnogobrojnih **stranih skladatelja i izvođača** treba izdvojiti ensemble »Les percussions de Strasbourg«, Cecil Taylora i Zimmermannove »Vojnike«.

— dobar dio programa bio je posvećen **domaćim skladateljima** (Cipra, Kuljerić, Devčić, Stanko Horvat, Marko Ruždjak, Kelemen. Središnja ličnost je svakako bio Ivo Malec, nastavnik na Pariškom konzervatoriju). Publika je s velikim odobravanjem primila djelo Natka Devčića »Panta rei« za glasovir i orkestar. Zagrebačkom filharmonijom ravnao je Milan Horvat, a soloist na glasoviru bio je Vladimir Krpan.

Posebno treba istaknuti »Jamu« Stanka Horvata u izvedbi Simfonijskog orkestra i zbora RTV Zagreb pod vrhunskim vodstvom Milana Horvata, uz izvrsnu interpretaciju Tomislava Neralića, Junice Muraia i Janje Sanjek-Sipuša. To je bila prva javna izvedba u Zagrebu.

Od mladih skladatelja naročito se istakao Marko Ruždjak sa svojom »Rotom«, koja je bazirana na melodici gregorijanskog korala. Dirigirao je Igor Kuljerić.

Na kraju bilo bi potrebno istaći: Za slijedeći Bijenale trebalo bi izvršiti izbor djela s više kritičnosti, da ne dolazi na Bijenale, što nije na nivou-u Bijenala.

I.

Novosti iz župe Daruvar

Mnoga vjernička srca župe Daruvar doživjela su u ovo zadnje vrijeme radost raspjevane mladosti. Grupa mladića i djevojaka, poletni u svojoj mladosti, okupljeni oko svojeg kapelana, aktivno se angažiraju u oživljavanju župske zajednice. U istinskom zalaganju priredili su vjernicima koncert duhovnih šansona. Bilo je dirljivo promatrati radosna lica mladih pjevača koji u svom zanosu oduševljavaju sve prisutne. Bio je to prvi pokušaj da mladi sebe reprezentiraju u svome angažmanu. U tome su doista i uspjeli, jer na zahtjev mnogih morali su svoj koncert ponoviti. Oduševljenje svih prisutnih bila je i najveća nagrada za sav uloženi trud.

Na molbu okolnih upravitelja župa, mladi su još nastupili u župi Dežanovac, dva puta u župi Uljanik, zatim u Lipiku, Badljevinu i sad se spremaju za nastup u župi Ivanovo Selo. Na kvizu poznavanja vjeronauka nastupili su također s nekoliko duhovnih šansona.

U nastojanju da se u župi formira i veliki crkveni zbor mladi su se spremna srca angažirali. Marljivim radom i zalaganjem novo oformljeni veliki zbor okrunio je svoj rad uspjehom. U velikom tjednu oduševili su mnoštvo vjernika pjevanjem lamentacija. U srcima mnogih koji su slušali sjetnu melodiju tužaljki proroka Jeremije radala se uspomena na nekadašnji veliki crkveni zbor, na koji danas živi još samo davni spomen. Na uskršnjoj svečanoj liturgiji, po prvi put, zbor je izvodio novu uvježbanu staroslavensku troglasnu misu Ma. Albe Vidakovića. Bila je to i najljepša uskrсна čestitka svim vjerničkim srcima koji radosno slavljahu blagdan uskršnuća Kristova.

Mnogi tako, u svom Daruvaru, postadoše radosni svjedoci rađanja nečeg novog.

K.